

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การสอบสวนคดีพิเศษ : กระบวนการสอบสวนฟ้องร้องที่เป็นกระบวนการเดียวกัน
ชื่อผู้เขียน	วรรณภัส ดิ่งสมชัยศิลป์
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธานี วรรณภักดิ์
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
ปีการศึกษา	2558

บทคัดย่อ

กระบวนการยุติธรรมของประเทศไทยมีวิธีการดำเนินคดีอาญาในระบบกล่าวหาโดยข้อเท็จจริงต่างๆ ในการกระทำความผิดจะได้มาจากการสอบสวนของพนักงานสอบสวน โดยกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา องค์กรที่ทำหน้าที่ฟ้องร้องผู้กระทำความผิดต่อศาลคือพนักงานอัยการ แต่พนักงานอัยการกลับไม่ได้มีส่วนรับรู้ในการจับกุมและการสอบสวนผู้กระทำความผิดเลยมาตั้งแต่ต้น เพราะระบบการพิจารณาคดีอาญาของไทย ได้แบ่งแยกขั้นตอนการสอบสวนและการฟ้องร้องออกจากกันอย่างเด็ดขาด โดยอารยประเทศไม่ว่าจะเป็นประเทศสหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส เยอรมนี หรือญี่ปุ่น ถือว่าการสอบสวนและฟ้องร้องเป็นกระบวนการเดียวกัน ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ เพราะเหตุว่าพนักงานอัยการผู้มีอำนาจฟ้องคดีจะต้องได้เข้าไปสัมผัสเรื่องราว ข้อเท็จจริงต่างๆ รวมถึงมีโอกาสได้ซักถามพยานด้วยตนเอง เพื่อให้เข้าใจสิ่งต่างๆ ในรายละเอียดของข้อเท็จจริงแห่งคดีได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก่อนนำคดีขึ้นสู่ศาลเพื่อพิสูจน์ความจริง ฉะนั้น การให้อำนาจจับกุมกับอำนาจสอบสวนอยู่ในองค์กรเดียวกัน โดยปราศจากการตรวจสอบอย่างเคร่งครัดย่อมอาจทำให้เกิดความไม่โปร่งใส ซึ่งอาจก่อให้เกิดอันตรายอย่างยิ่งกับสิทธิและเสรีภาพของประชาชนผู้ถูกดำเนินคดี

โดยอาชญากรรมที่เป็นคดีพิเศษ เป็นรูปแบบที่มีความหลากหลายซับซ้อน ก่อให้เกิดความเสียหายและผลกระทบต่อเศรษฐกิจอย่างมหาศาล ตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 ได้กำหนดให้อัยการเข้าร่วมสอบสวน แต่ก็มิได้กำหนดทุกประเภทคดี จากการศึกษาพบว่า การดำเนินคดีอาญาซึ่งเป็นคดีพิเศษของกรมสอบสวนคดีพิเศษนั้น ยังมีปัญหา เช่น การที่พนักงานอัยการคดีพิเศษที่มีได้เข้าร่วมสอบสวนคดีพิเศษทุกคดี การใช้มาตรการบังคับในการร้องขอหมายค้นหรือหมายจับในคดีพิเศษ พนักงานอัยการไม่มีอำนาจรวบรวมพยานหลักฐานในคดีพิเศษด้วยตนเอง การออกคำสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้องคดีพิเศษของพนักงานอัยการ การตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ

ของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษในการทำความเข้าใจตามมาตรา 145 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เป็นต้น

ดังนั้น ถ้ามีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเกี่ยวกับการสอบสวนฟ้องร้องในคดีพิเศษว่าควรให้อัยการมีอำนาจเข้าร่วมสอบสวนในทุกคดี และมีระบบการควบคุมตรวจสอบในการสอบสวน จะทำให้การสอบสวนของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีความเป็นภาวะวิสัย สามารถอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน และความสงบเรียบร้อยของสังคมได้อย่างสมบูรณ์

Thesis Title	Special case Investigation : Prosecuting investigation which is the identical investigation procedure
Author	Wannaphat Tingsomchaisin
Thesis Advisor	Dr.Thanee Vorapatr
Department	Law
Academic Year	2015

ABSTRACT

Thailand's justice has used accusatorial system in criminal procedure. The facts of the offense are from the investigation of the officers following the Law of Criminal Procedure. The prosecutor is a person who files a case to court, but the prosecutor does not acknowledge the arrest and the investigation of any offense at the beginning. In Thailand, the investigation and the prosecution process are separated in the trial, while other developed countries such as the United States, France, Germany or Japan consider investigation and prosecution as the same process that cannot be separated. This is due to the fact that the prosecutor will have to experience the whole story and the facts and also the opportunity to question a witness in person in order to understand the case in details before bringing it to court. Therefore, authorizing the power of arrest and the investigation within the same organization without an effective checks and balances system may not be transparent which could jeopardize the rights and liberty of citizens being prosecuted.

The criminal case, considered as a special case, is a complex criminal case that requires special inquiry, investigation and special collection of evidence which has or might have a serious effect upon public order and moral, national security, international relations or the country's economy. According to The Special Case Investigation Act B.E. 2547, it requires the prosecutor to join the investigation in some cases. The study found that criminal procedure on a special case of the Department of Special Investigation still has some issues such as the prosecutor in a special case does not attend the special investigation of all cases, the compulsory to request a search warrant or an arrest warrant in special cases, the prosecutor has no authorization to gather evidence in the case, indictment filing by the prosecutor in a special case,

monitoring the use of discretion of Special Case Inquiry Official in the dissenting opinion under section 145 of the Law of Criminal Procedure.

Thus, an amendment to authorize the prosecutor to participate in the investigation on all of the special cases and implementing a checks and balances system to monitor the investigation will make the special investigation process empirical. Consequently, the amendment will provide true justice to the people and the peace of the society.